

Kennari:
Kormákur Andri Þórssón
Ljiridona Osmani

Kennslufyrirkomulag:
Kennsla inn í bekk

Tímafjöldi:
3 kennslustundir

Bekkur:
5. bekkur

Samfélagsfræði

Samfélagsgreinar eru þær greinar sem fjalla um manninn, samfélög og menningu á upplýsandi og gagnrýninn hátt. Þær greina einingar samfélags og umhverfis frá hinum minnstu (einstaklingi, fjölskyldu, heimabyggð) til hinna stærstu (þjóða, heims, vistkerfa). Samfélagsgreinar spanna fjölbættar námsgreinar eins og sögu, landafræði, þjóðfélagsfræði, trúarbragðafræði, lífsleikni og heimspeki ásamt siðfræði.

Markmið samfélagsgreina er að stuðla að skilningi nemenda á mörgum þeim hugmyndum og hugsjónum sem liggja til grundvallar viðhorfum okkar til umhverfis, auðlinda og sögu. Einnig að fræða nemendur um gildi eins og jafnrétti, lýðræði, umhyggju og virðingu og þýðingu þessara gilda fyrir farsælt líf. Mikilvægt er að nemendur að nemendur tileinki sér réttisýni sem meðal annars byggir á hæfni til þess að setja sig í spor annarra og hæfni til þess að sjá fyrir afleiðingar gerða sinna fyrir umhverfið og þjóðfélagið í heild. Samfélagsgreinar örva bæði skapandi og gagnrýna hugsun og hvetja nemendur til þess að færa rök fyrir máli sínu og meta samkvæmni í skoðunum. Námi í siðfræði og trúarbragðafræði er ætlað að stuðla að menntun og þroska nemenda og efla skilning þeirra á íslensku samfélagi og menningu í fortíð og nútíð.

Nemendur fá leiðsögn í lýðræðislegum vinnubrögðum eins og þau geta komið fyrir á öllum þessu sviðum hvort sem um er að ræða fjölskylduna, vinahópinn, skólann eða samfélagið í víðara samhengi. Nemendur þjálfast í að greina margs konar gögn, túlka margvíslegar heimildir og meta frásagnir um fjölbreytileg lífsskilyrði fólks sem og þróun samfélags og menningar. Nemendur fræðast um réttindi sín og skyldur og læra um stofnanir samfélagsins.

Samfélagsfræði

Námsþættir:	Námsefni:	Hæfniviðmið: <i>Að nemandi:</i>	Leiðir:
<p>Reynsluheimur</p> <p><i>Umhverfi, saga, samfélag og menning: Hæfni nemanda til að skilja veruleikann</i></p>	<p>Ísland - veröld til að njóta</p> <p>Efni frá kennara</p> <p>Uppeldi til ábyrgðar</p> <p>Grænu skrefin</p> <p>Börn í okkar heimi</p> <p>Ísland hér búum við</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sýni fram á skilning á mikilvægum gildum s.s. kærleika og umhyggju fyrir öðru fólki – geri sér grein fyrir margbreytileika fjölskyldna og fjölbreyttum hlutverkum innan þeirra – geri sér grein fyrir einkennum lýðræðis – kynnist auðlindum landsins og mikilvægi náttúruverndar – geri sér grein fyrir hvernig hver einstaklingur getur lagt sitt af mörkum til verndar auðlindum og umhverfi – geti lýst náttúruferlum sem hafa áhrif á land og gróður – velti fyrir sér ýmsum þáttum sem samfélagið hefur mótast af s.s. frá landnámi Íslands til dagsins í dag – átti sig á skiptingu landsins í landshluta og þekki stærsta bæjarfélagið í hverjum hluta fyrir sig – þekki helstu áhrifavalda í sögu landsins – geti lesi landakort (Ísland) sér til gagns og þekki nokkur nágrannalönd – geti rætt viðfangsefni sem snerta trú, lífsviðhorf og siðferði og sett í samhengi við atburði daglegs lífs – geti notað kort og gröf til þess að afla sér upplýsinga – þekki íslenska fánann og þær reglur sem um hann gilda 	<p>Lestur</p> <p>Umræður</p> <p>Paravinna</p> <p>Hópavinna</p> <p>Innlögn</p> <p>Áhorf</p>

<p>Hugarheimur</p> <p><i>Hæfni nemanda til að átta sig á sjálfum sér og öðrum (sjálfsmynd)</i></p>		<ul style="list-style-type: none"> – geti lýst sjálfum sér og gert sér grein fyrir sjálfsmynd sinni í sínu nærsamfélagi – geti gert sér grein fyrir eigin styrkleikum og veikleikum – geti sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn – geti lýst margvíslegum tilfinningum og áttað sig á áhrifum þeirra á hugsun og hegðun – geti sett sér markmið og gert áætlanir um fjölbreytt viðfangsefni – geti metið jákvæð og neikvæð áhrif áreita í umhverfi sínu 	
<p>Félagsheimur</p> <p><i>Hæfni nemanda til að mynda og þróa tengsl sín við aðra (samskipti)</i></p>		<ul style="list-style-type: none"> – geti tekið þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu – geti rætt um eigin athafnir og afleiðingar þeirra – geti metið og brugðist við ólíkum skoðunum – geti rætt reglur um samskipti og tekið þátt í að setja leikreglur – sýni sanngirni, sjálfstraust og virðingu í samskiptum – sýni öðrum tillitssemi og umhyggju – kynnist jafnrétti og mannréttindum í samfélaginu 	
<p>Námsmat:</p>		<p>Námsframvinda og hæfni nemenda metin jafnóðum yfir skólaárið á hæfnikorti.</p>	